

Нагмалар нагмасы

1-нжи бап

Сүлейманың нагмалар нагмасы

Гыз

- ¹ Додаклары билен, гой, мени өпсүн!
Чүнки шерапдан датлыдыр сөйгин!
² Мүшки-анбарларың нененси хошбой,
адың-да дөкүлен атыр дей,
шонун үчин гызлар сөййәрлер сени.
³ Мени өзүң билен алай, ховлугалы.
Шазадам мени ички отагына гетирди.

Биле леззет аларыс сенден;
шерапданам зыяда васп эдерис ышгыңы;
сен оларың сөйгисине мынасып.

- ⁴ Эй, Иерусалим гызлары,
гараягыз-да болсам, гөрмегейдирин,
гара мен Кедарың чадырлары дей,
овадан мен Сүлейманың перделери дей.

- ⁵ Гараягызлыгыма бакмаң,
гүн гаралтды мени.
Энемиң огуллары маңа гахарландылар;
үзүм багына мени сакчы гойдулар,
йөне өз үзүм багыма бакып билмедим.

- ⁶ Эй, көңлүмиң ашыгы, айт маңа,
Ниреде бакян сүриңи?
Гүнорта чагы олар ниреде дынч берйән?
Ёлдашларыңың сүрүлериниң янында
нәме үчин сергездан зенан дек болайын?

Йигит

- ⁷ Эй, гөзеллериң солтаны!
Эгер билмесең,
сүриниң ызы билен гит,
чопанларың чадырының янында
овлакларыңы бак.

- ⁸ Фыровьның арабасына гошулан
байтала меңзедйәрин сени,
эй, мениң магшугым!

- ⁹ Шелпели яңакларың,
хүнжүли бойнуң не гөзел!

- ¹⁰ Күмүш дүвмели
тылла шелпелер ясарыс саңа.

Гыз

- ¹¹ Шазадам супрасында отырка,
нард атырым хошбой ысыны сачды.

- ¹² Ашыгым мениң үчин

гөвүслеримин арасында ятян
мүр богдажыгыдыр.

¹³ Ашыгым мениң үчин
Энгеди үзүм багларындакы
хына гүллеринин чогдамыдыр.

Йигит

¹⁴ Сен ненеңси гөзел,
Сөйгүли дилдарым, мениң!
Сен ненеңси гөзел,
гөгерчин гөзлим!

Гыз

¹⁵ Гөр, нәхили сыратлы сен,
эй, мениң сөйгүли ярым,
ненеңси хошрой сен!
Гөк майсалыкдыр ятян еримиз.
¹⁶ Кедрдендир диреглери өймүзиң,
арчадандыр үчеги.

2-нжи бап

¹ Мен Шароның бөгүли,
дерелериң чигилдемдирин.

Йигит

² Тикен арасындакы чигилдемдир дилдарым,
гызлар ичинде.

Гыз

³ Жеңсел агачларының арасындакы алма агажы дей,
йигитлериң арасында сөйгүли ярым.
Леззетлидир маңа саясы онуң,
мивесиниң тагамы агзымдан гитмез.
⁴ Ол мени мейлиسخана гетирди,
маңа сөйги мейли барды онда.
⁵ Кишмишлер билен мени гүйчлендир,
гурпландыр алмалар билен,
чүнки ышк хесери мени гаплады.
⁶ Сол эли келләмиң астында,
гужаклаяр мени саг эли билен.
⁷ Эй, Иерусалим гызлары,
жеренлердир чөл маралларындан
ант ичйәрин:
өзи ислейәнчә
ышкы оярмаң, бирахатландырмаң!

Бахар айдымы

⁸ Ярымың овазыдыр бу!
Ине, ол дагларың үстүнде бөкжекләп,
депелериң үстүнде товсаклап гелйәр.
⁹ Жерене,
кейик овлагына меңзейәр дилдарым.
Ине, ол ховлымызың дашында дуруп,
пенжирелерден гараяр,
гөзенеклерден середйәр.

- ¹⁰ Сөйгүлим маңа шейле дийди:
«Тур, дилдарым, гөзелім тур,
йөр гидели биле.
- ¹¹ Гыш өтди,
ягыш динди.
- ¹² Ерте гүллер ачылып,
нагма пурсаты гелип,
үлкәмизде гумрының
овазы эшидилйәр.
- ¹³ Инжир мивесини дүвйәр,
үзүмлер гүл ачяр,
хошбой ысыны сачяр.
Тур, дилдарым,
гөзелім, биле гидели йөр».

Йигит

- ¹⁴ Гая говакларындакы,
учут кенардакы гөгерчиним,
жемалың гөрейин,
эшидейин овазың,
ширин овазың,
жемалың-да ажайыпдыр.

Гыз

- ¹⁵ Бизе тилкилери,
үзүм багларыны вейран эдйән
тилкижиклери тутуп берин,
чүнки үзүм багларымыз гүл ачяр.
- ¹⁶ Сөйгүлим мениңки, мен-де онуңкыдырын;
сүрүсини чигилдемлерин арасында бакяр ол.
- ¹⁷ Даң атып,
көлегелер йитйәнчә,
долан ызыңа, сөйгүлим,
Бесер дагларындакы^a жерен дей,
кейик овлагы дей бол!

3-нжи бап

Ышк арзувы

- ¹ Көңүл ашыгымы гиже
дүшегимден агтардым;
гөзләп тапмадым оны.
- ² Инди туруп, шәхере чыкарын,
көчелерден, мейданчалардан
көңүл ашыгымы агтарарын.
Гөзләп тапмадым оны.
- ³ Айланып йөрән,
шәхер гөзегчилери
душды маңа.
Олардан: «Көңүл ашыгымы
гөрдүнизми?» дийип сорадым.
- ⁴ Оларың деңинден гечен дессиме,
көңүл ашыгымы тапдым мен.

^aБесер даглары я-да бейикли-песли даглар.

Оны саклап, энемиң өйүне,
 мени дограның отагына
 гетирийәнчәм, гойбермедим.
⁵Эй, Иерусалим гызлары,
 жеренлердир чөл маралларындан
 ант ичйәрин:
 өзи ислейәнчә
 ышкы оярман, бирахатландырман!

Гиев ве онуң тойы

⁶Түссе сүтүни дей
 чөлден чыкып гелйән ким?
 Ондан тәжирлерин хошбой ыслы атырларындан эдилен
 мүрүң ве якымлы ыслы түтетгиниң хошбой ысы барк уряр.
⁷Ана, Сүлейманың ша пайтуны!
 Ысрайылың алтмыш герчегидир
 онуң дашында.
⁸Әхлиси гылычлы,
 сөвеше өкде;
 гижәниң вехиминден
 биллери гылычлыдыр.
⁹Сүлейман ша ливан агачларындан
 өзүне ша пайтуныны ясатды:
¹⁰сүтүнлери күмүшден,
 тирсеклиги гызылдан,
 отургыжы гырмызы махмалдан.
 Ичи Иерусалим гызларының сөйгүсине бесленен.
¹¹Эй, Сиён гызлары,
 даша чыкың-да,
 Сүлейманы той гүнүнде,
 йүрекден шат гүнүнде
 эжесиниң башына гейдирен
 тәжине бакың!

4-нжи бап

Йигит

¹Ненеңси гөзел сен, дилдарым,
 ненеңси гөзел!
 Бүренжегиң астында
 гөгерчин гөзлим.
 Гилгат дагындан инип гелйән
 гечилерин сүрүсине огшаяр сачың.
²Гыркылып,
 сувдан чыкып гелйән
 гоюн сүрүсине огшаяр дишлерин.
 Әхлиси экизlidir,
 ялкы дәлдир олар.
³Гырмызы сапак дей додакларын,
 агзың-да не ажайып.
 Бүренчекде гизленен янакларын
 энара меңзейәр.
⁴Давудың горхана динидир бойнун,
 муң герчегин галканы асылгыдыр ондан.
⁵Майсалыкда отлаян экиз жерен

- овлагына огшаяр ики гөвсүн.
⁶ Даң атып,
 көлегелер йитйәнчә,
 мур дагына,
 хошбой ыслы түтетги
 байрына гидерин.
⁷ Катды-каматың ненеңси гөзел,
 эй, дилдарым!
 Сенде хич бир кемлик ёк.
⁸ Ливандан биле гидели, эй, гелинлигим;
 Ливандан мениң билен гайт!
 Амана депесинден,
 Сенир, Хермон депелеринден,
 ширлериң сүренлеринден,
 гаплаңлы даглардан ашып гел.
⁹ Эй, эзизим, гелинлигим,
 көңлүми майыл этдиң,
 гөзлериң билен бир бакышда,
 бойнуң хунжүсиниң бири билен
 көңлүми майыл этдиң.
¹⁰ Не ширин сөйгиң сениң,
 эй, эзизим, гелинлигим!
 Ышкың шерапдан,
 атырыңың хошбой ысы
 әхли хошбой ыслы затлардан леззетлидир!
¹¹ Додакларыңдан бал дамяр,
 эй, гелинлигим;
 бал билен сүйт бар дилиң астында;
 лыбасларыңың якымлы ысы
 Ливаның хошбой ысы дей.
¹² Эй эзизим, гелинлигим,
 сен бир гапысы япык багсың,
 агзы япык гуюсың,
 мөхүрленен чешмесин.
¹³ Нахалларың нар бакжасыдыр:
 сайлама мивелери билен,
 хына хем нард атырлары билен,
¹⁴ атырдыр загпыран билен,
 ыслы гамышдыр далчын билен,
 дүрли хошбой ыслы агачлар билен,
 мүрдүр алоелер,
 дүрли хошбой ыслы затлар билен.
¹⁵ Сен баг чешмесисин,
 шыпалы сув гуюсысын,
 Ливаның акар сувусың.

Гыз

- ¹⁶ Оян, эй, демиргазык ели!
 Гел, эй, гүнорта ели!
 Багымың үстүнден өвүс,
 онуң атыр ысы чар тарапа яйрасын.
 Ярым өз багына гелсин,
 сайлама мивелерини ийсин!

5-нжи бап

Йигит

¹ Эй, эзизим, гелинлигим,
 мен багыма гелйәрин;
 мүрүм билен атырымы йыгнаян,
 бал өйжүгими, балымы иййән,
 шерабымы, сүйдүми ичйән.

Гызың бойдашлары

Ийин, эй, бойдашлар,
 ичин, ышкдан мей-мес болун, эй, ышка дүшенлер!

Гыз

² Мен укуда, йөне көңлүм оя.
 Ине, бу ярымың овазы.
 «Гапыны ач, эзизим, дилдарым мениң,
 гөгерчиним, пәкизәм мениң!
 Башым чыга эзилен,
 сачым-да гижәниң немине».

³ Эшигим чыкарыпдым
 геейинми ене?
 Аякларымы ювупдым
 хапалайынмы ене?

⁴ Элини гапы дешигинден узатды ярым,
 ышкым оңа галкынды.

⁵ Турдум ярыма гапы ачмага,
 эллеримден дамды мүр,
 бармакларымдан акды мүр
 гулпун тутаважына.

⁶ Гапыны ачдым ярыма,
 йөне гиден экен ол.
 Овазына эзилди йүрегим.
 Агтардым, тапмадым оны;
 чагырдым, жогап бермедим.

⁷ Шәхерде айланып йөрөн гөзегчилер
 маңа душдулар;
 мени урдулар, яраладылар,
 шәхер диварларының сакчылары
 бүренжегими башымдан айырдылар.

⁸ Эй, Иерусалим гызлары!
 Сизе ялбарярын,
 ярымы гөрсениз айдың,
 ышкдан хесерләндин.

Гызың бойдашлары

⁹ Ярың бейлекилерден нәмеси артык,
 эй, гөзеллер гөзели?
 бизе ант ичерин ялы,
 бейлекилерден нәмеси артык ярыңың?

Гыз

¹⁰ Акмеңиз, гүлгүне йүзлүдир, ярым,
 он мүнлерин арасында сайланяр ол.

- ¹¹ Сап алтындыр башы,
сачлары буйра,
гарга дей гара.
- ¹² Сүйде ювлан гөзлери,
булак башындакы гөгерчин ялы,
елменен гымматбаха даш дей гөрүнийәр.
- ¹³ Атыр сачян
гүлхана дей янаклары,
мүр дамдырян
бөгүле огшаяндыр додаклары.
- ¹⁴ Голлары йүзи сары якут
билен безелен тогалак алтындыр,
гөвреси гөк якуда гапланан
пил сүңкүдир.
- ¹⁵ Аяклары сап алтын үстүнде отурдылан
мермер сүтүнлер дей,
гөрки Ливан дей,
сайлама кедр агачлары дей.
- ¹⁶ Агзы иң датлы,
катды-каматы овадан.
Бу мениң ярымдыр, достумдыр,
эй, Иерусалим гызлары!

6-нжы бап

Гызың бойдашлары

- ¹ Ярың нирә гитди,
эй, гөзеллериң гөзели?
Хайсы яна йөнелди ол?
Оны ызлалы сениң билен.

Гыз

- ² Ярым өз багына,
атыр сачян гүлханасына,
багларда сүрүсини бакмага,
чигилдемлер йыгмага гитди.
- ³ Ярым мениңки, мен онуңкы;
сүрүсини чигилдемлериң арасында бакяр ол.

Йигит

- ⁴ Эй, дилдарым,
Тирса шәхери дей гөзелсиң сен,
хошройсың Иерусалим дей,
туглы гошун дей шөвкетли.
- ⁵ Гөзлериңи менден сов,
мен оlara бенди!
Гилгат дагындан инип гелйән
гечи сүрүсине огшаяр сачың.
- ⁶ Гыркылып,
сувдан чыкып гелйән
гоюн сүрүсине огшаяр дишлериң.
Әхлиси экизlidir,
ялкы дәлдир олар.
- ⁷ Бүренчекде гизленен янаклар

энара меңзейэр.

⁸ Шаның алтмыш аялы бар хем сегсен гырнагы,
гызлар-да сан-сажаксыздыр.

⁹ Гөгерчинимин, пәкизэмин болса деңи-тайы ёк,
энесиниң эзиз гызы ол,
найбашысы ол.

Гызлар оны гөрүп, оңа багтлы дийдилер;
ша аялларыдыр гырнаклар оны өвдүлер.

¹⁰ Шапак дей ялпылдаян,
Ай дек гөзел, Гүн дей парлаян,
туглы гошун дей шөвкетли ким бу?

¹¹ Жүлгәниң хасылына серетмәге,
үзүм багларының гунчаларыны,
нарларың гүллериңи гөрмәге
хоз багына гитдим.

¹² Билмән галдым, ислег-хыжувым мени нәдип
шанлы халкымың сөвеш арабаларына мүндүрди.

7-нжи бап

Гызың бойдашлары

¹ Долан, эй, шуламлы гыз, долан!
Долан, саңа бакалы, долан.

Йигит

Ики топарың тансына томаша эдйән дей,
шуламлы гыза бакжаксыңыз нәме үчин?

² Не гөзел чарыклы аякларың,
эй, асылзада гызы!

Бутларың өкде зергәриң
элинден чыкан гөвхер мысалы.

³ Гарышык шераплы хич эгсилмез
ша кәсе мысалыдыр гөбегин.

Гарның чигилдемлере гушанан
бугдай топбагына меңзейэр.

⁴ Экиз жерен
овлагына огшаяр ики гөвсүн.

⁵ Бойнуң пил сүңкүнден эдилен диң дей,
гөзлериң Батраббим дервезесиниң
янындакы Хешбон ховузлары дей.

Бурнуң Дамаска бакып дуран
Ливан диңи дей.

⁶ Башың Кармел дагы дей дик болуп,
зүлплериң беневшедир,
ша олара бенди болды.

⁷ Сен нененси гөзел, нененси хошрой,
эй, мылакатлы дилдарым!

⁸ Боюң серви агажына,
гөвүслериң үзүм салкымларына меңзейэр.

⁹ Серви агажына чыкып,
шахаларыңдан япышайын дийдим.

Гөвүслериң үзүм салкымлары дей,
демиң алмалар дей хошбой,

¹⁰ Додакларың сайлама шерап дей болсун.

Гыз

Шерап ярым үчин аксын,
уклап ятанларың додакларындан сүзүлсин.

¹¹ Мен ярымыңкы,
ол мана майыл.

¹² Эй, ярым,
гиң сэхра чыкалы, гел;
гел, оба гижелерине сейил эдели.

¹³ Үзүм багларына гидели ир сэхер,
гөрели, гунчалапмы,
гүллөпми үзүм,
хем-де нар.

Шол ерде ышкымы багш эдерин сана.

¹⁴ Мандрагоралар^b атыр сачяр,
гапымызда тэзе хем гурадылан
дүрли сайлама мивелер бар,
олары сең үчин сакладым, эй, ярым.

8-нжи бап

¹ Көшгә энемиң гөвсүнден эмен
агам дей болсадың маңа!
Дашарда душанымда, өпердим сени,
хич ким мени язгармазды.

² Өнүне дүшүп,
энемиң өйүне гетирердим сени,
өвүт берердиң сен маңа.
Хошбой ыслы шерапдан,
энарларымың сувундан ичирердим сана.

³ Сол эли келләмиң астында,
Гужаклаяр мени саг эли билен.

⁴ Эй, Иерусалим гызлары,
сизе ялбарярын:
өзи ислейәнчә
ышкы оярман, бирахатландырман!

Гызың бойдашлары

⁵ Ярына сөенип,
чөлден чыкып гелйән ким?

Гыз

Алма агажының астында оярдым сени.
Энең шол ерде дүңйә индерди сени,
ол шол ерде агыры чекип, догурды сени.

⁶ Йүрегинде,
голунда сакла мени мөхүр дей;
чүнки ышк өлүм дей гүйчли,
габанжаңлык габыр дей ёвуз.

Ышкың ялны отлы ялындыр,
ловлаян ялындыр ол.

⁷ Ышкы не бол сувлар сөндүрер,
не-де дерялар оны гарк эдип билер.
Ынсан ышк үчин бары-ёгуны берсе-де,

^b *Мандрагоралар* – Сөйги хыжувыны артдырян өсүмликлер.

ол йигренч билен рет эдилерди.

Гызың жоралары

- ⁸ Кичи уям бар,
мәмелери хениз төзленмедик,
уямыза сөз айдылан гүни
онуң үчин нәме эдерис?
⁹ Дивар болан болсады ол,
үстүнде күмүш динлер гуарардык,
гапы болан болсады,
оны кедр агажына гаплардык.

Гыз

- ¹⁰ Мен бир дивар,
гөвүслерим-де динлер дей.
Шоңа гөрә ярымың гөзүне
кәмил гөрүнийән мен.
¹¹ Сүлейманың Багалхамонда
үзүм багы барды,
оны сакчылара табшырды ол;
херси хасыл үчин
мүң күмүш теңне бермелиди.
¹² Мениң-де үзүм багым өзүминкидир;
эй, Сүлейман, мүң теңне сениңки болсун,
ики йүз күмүш хасылың сакчыларыныңкы болсун!

Йигит

- ¹³ Эй, багларда месген тутан!
Ёлдашларым овазыңы динлейәрлер;
мен-де овазыңы эшидейин.

Гыз

- ¹⁴ Ылга, эй, ярым!
Барк урян дагларың үстүнде
жерен дей, кейик овлагы дей болгун.